

DÅ TOG KUNGEN BÖNDERNAS HÄSTAR

Vid Hälletinget står idag två resta stenar. Det är vad som återstår av en domarring bestående av sju stenar. Namnet beror på att man länge trodde det rörde sig om tingsplatser. I själva verket är de 2000 år gamla gravar från tidig järnålder. De döda brändes på bål och askan gravsattes inom stenkretsen.

Bergsplatån intill domarringen kan däremot ha varit en tingsplats. Platån har sedan länge kallats Hälletinget och har ett utmärkt strategiskt läge med vidsträckt utsikt över fjorden åt bägge håll.

1197 seglade kung Sverre innanför Orust och landsteg med sin flotta vid Svanhals. Med denna plats avses säkerligen Hals vid Svanesund, som ligger ett stycke söderut. Sverre var vid denna tid kung över hela Norge. Dit hörde också Bohuslän, men han hade många motståndare kvar, framför allt här i landskapets södra del.

Orustbönderna var välbärgade och mäktiga, med en politisk ledare som i motsats till Sverre bevakade deras intressen.

Sommaren 1200 återkom kung Sverre till Orust med sin flotta efter att ha förföljt sina fiender långt söderut. Här ska han ha hållit ting med bönderna och lär inte ha blivit mer populär, för han tvingade orustbönderna att lämna ifrån sig sina hästar, som han tog med sig norrut i Bohuslän.

Under tinget sägs Sverre ha stått på det stora flyttblocket i kurvan på andra sidan vägen, kallat Kåre sten. Enligt en gammal sägen har ett bergtroll gömt nyckeln till en silverskatt under stenen.

Skatten skall finnas i Svantåsaberget omkring en kilometer söder om Hälletinget, och den kvinna som föder sju välartade pojkar i rad kommer att hitta nyckeln.

Längre fram i tiden blev Svanesund tingsplats för hela domsagan Orust och Tjörn. 1686 byggdes det första tingshuset där nu vändplanen breder ut sig vid färjeläget. 1755 ersattes huset av ett nytt på samma plats. Detta förstördes av en våldsamt brand 1911 och tingsrätten förlades därefter till Varekil.

På Hälletinget hölls i början av 1900-talet stora folkfester med fanborgar och politiska brandtal. 1924 byggdes på bergsplatån ett societetshus, som blev ett uppskattat dansställe. Det revs 1966.

Kung Sverre håller ting med Orustborna och kräver att de lämnar ifrån sig sina hästar så att han kan fortsätta kriget till lands. En skulptur i Nidarosdomen föreställer enligt legenden kung Sverre.